

# Málsmeðferð

## Efnisleg meðferð

Úrskurðarnefnd barst kæra frá Álfheiði Eymarsdóttur þann 12. Október 2018, þess efnis að þáverandi formaður framkvæmdaráðs hefði brotið lög Pírata við ráðningu í starf aðstoðarmanns framkvæmdarstjóra sumarið 2018. Samdægurs sendi kærandi athugasemd vegna formgalla á kærinni og óskaði eftir leiðbeiningum frá Úrskurðarnefnd. Nefndin ráðlagði kæranda að senda inn leiðréttu kæru sem tilgreindi réttan málsaðila í samræmi við gr. 8.6 í málsmeðferðarreglum úrskurðarnefndar. Leiðrétt kæra barst úrskurðarnefnd þann 16. október og beinist hún að ákvörðunum framkvæmdaráðs við ráðningu starfsmanns í starf aðstoðarmanns framkvæmdastjóra sumarið 2018. Óskað var eftir flýtimeðferð, sem úrskurðarnefnd samþykkti að veita málinu. Nefndin tók beiðnina fyrir á fundi sínum þann 16. Október 2018.

Úrskurðarnefnd óskaði í kjölfarið eftir upplýsingum um málið frá framkvæmdastjóra sem og frá þeim aðilum er áttu sæti í framkvæmdaráði þegar ákvörðun um ráðningu átti sér stað.

## Úrskurðarhæfi kærunnar

Þann 16. október tók Úrskurðarnefnd kærana fyrir á fundi sínum. Niðurstaða nefndarinnar var að hún taldi kærana ekki vanreifaða og að hún fjallaði um mál er félli undir lögsögu nefndarinnar sbr. grein 8.1. í lögum Pírata. Úrskurðarhæfi kærunnar var samþykkt af öllum nefndarmönnum úrskurðarnefndar. Nefndin taldi því kærana tæka til málsmeðferðar.

## Málsatvik

Í aðdraganda sveitastjórnarkosninga 2018 var ákveðið að auglýsa eftir starfskröftum í ýmis störf vegna kosningabaráttunnar, þar með talin staða aðstoðarmanns framkvæmdarstjóra. Staðan var auglýst með eftirfarandi texta “framkvæmdaráð hefur ákveðið að ráða í tímabundnar stöður verktaka sem ráðið verður í sem fyrst og mun ráðning standa yfir framyfir sveitarstjórnar-kosningar [...] aðstoðarmaður framkvæmdarstjóra: 70% starf”.

Ráðið var í stöðu aðstoðarmanns framkvæmdastjóra með tímabundnum verktöku-samningi sem gildi til 1. Júní 2018. Eftir kosningar ræddu framkvæmdastjóri og framkvæmdaráð sbr. fundargerðir ráðsins, um þörf og nauðsyn þess að Píratar hefðu tvo starfsmenn og hvort ætti að ráða í stöðuna til frambúðar.

Framkvæmdarráð ákvað að fela framkvæmdarstjóra að ráða í stöðu aðstoðarmanns framkvæmdarstjóra og var valinn sá starfsmaður sem hafði sinnt stöðu aðstoðarmanns í kringum kosningar. Gengið var frá ráðningunni í ágúst 2018 og var það gert án auglýsingar stöðunnar.

Ráðningarferlið var gagnrýnt af félagsmönnum Pírata og ljóst er að ekki var einhugur innan framkvæmdaráðs um það hvort nauðsynlegt væri að auglýsa starfið eða ekki. Haldinn var félagsfundur sem lauk með áskorun á framkvæmdarráð um að endurskoða ferlið.

Sjá áskorun í [Fylgiskjal 2](#)

Framkvæmdarráð ákvað í kjölfar áskorunnar félagsfundar að fela HH ráðgjöf að meta starfsmannabörf hreyfingarinnar og ýmsu öðru er snýr að innra starfi Pírata. Skýrsla HH ráðgjafar kom fram eftir að gengið hafði verið frá ráðningunni.

## Lagagreinar sem koma þessu máli við

9.1. Framkvæmdaráði er heimilt að ráða starfsfólk fyrir hönd félagsins ef fjárreiður leyfa.

9.2. Framkvæmdastjóri, ef honum er til að tefla, skal hafa frumkvæði að ráðningu annars starfsfólks félagsins. Endanleg ráðning skal vera háð samþykki framkvæmdaráðs.

Framkvæmdaráði og framkvæmdastjóra er eingöngu heimilt að ráða starfsfólk að undangenginni auglýsingu um stöðuna, þar sem fram kemur starfslýsing og þær kröfur sem gerðar eru til starfsfólksins.

12.5. Félaginu er eingöngu heimilt að taka lán fyrir rekstri og öðrum útgjöldum félagsins ef áætlaðar tekjur eru fyrirsjáanlegar og öruggar. Engin lán sem binda félagið mega fara fram án samþykkis framkvæmdaráðs.

## Röksemdir kæranda

Kærandi vísar til 9.kafla laga Pírata og telur ráðningu starfsmanns brjóta í bága við greinar 9.1 og 9.2.

Kærandi telur ráðningu hafa verið óheimila sbr. gr. 9.1 þar sem segir að eingöngu sé heimilt að ráða starfsfólk ef fjárreiður leyfa. Telur kærandi að framkvæmdaráði hafi ekki verið heimilt að ráðast í “óafturkræfar og íþyngjandi ákvarðanir milli aðalfunda” og vísar í gr. 4 í lögum Pírata um að “aðalfundur Pírata [sé] æðsta vald Pírata og á að ákvarða starf, skipulag og fjárreiður Pírata”. Þar sem ekki lá fyrir starfs- og fjárhagsáætlun samþykkt af aðalfundi Pírata telur kærandi að eðlilegt hefði verið að framkvæmdaráð leitaði til félagsmanna með fjárhagslega íþyngjandi ákvarðanir, og einnig að þær ákvarðanir þurfi að fylgja lögum félagsins þannig að þær séu hafnar yfir allan vafa.

Þá telur kærandi ráðninguna brjóta í bága við gr. 9.2 í lögum Pírata þar sem staðan var ekki auglýst eins og greinin geri ráð fyrir. Kærandi telur enn fremur að þegar ákveðið var að ráðast í ráðningu starfsmanns til frambúðar, til viðbótar við starfandi framkvæmdastjóra, hafi verið tekin meðvituð og upplýst ákvörðun um að auglýsa ekki þessa nýju stöðu, heldur ráða starfsmann sem var þá þegar í tímabundinni ráðningu. Án auglýsingar var ráðningin því óheimil að mati kæranda.

Í kærinni kemur fram að kærandi hafi farið á fund ráðsins þegar fregnir bárust af bágrí fjárhagsstöðu samhliða fyrirhugaðri ráðningu starfsmanns, þar sem kærandi hafi lýst yfir áhyggjum af fjárhagsstöðu sem og því að fyrirhugaðar ákvarðanir væru brot á lögum félagsins. Hafi kærandi fengið dræmar undirtektir frá meirihluta ráðsins og í kjölfarið boðað til félagsfundar þar sem áskorun var samþykkt þess efnis að framkvæmdaráð færi eftir lögum og frestaði ráðningu fram yfir aðalfund. Engin viðbrögð hafi síðan fengist við áskoruninni.

Sjá kæru í [Fylgiskjali 1](#)

## Rök mótaðila

Úrskurðarnefnd óskaði skriflega eftir upplýsingum frá framkvæmdastjóra sem og þeim aðilum er sátu í framkvæmdaráði þegar ákvörðun um ráðningu starfsmanns var tekin. Svör bárust frá nokkrum meðlimum framkvæmdaráðs og þá sat nefndin einnig fund með framkvæmdastjóra flokksins.

Úrskurðarnefnd óskaði svara frá ráðinu um það hvort framkvæmdaráð hefði rætt sín á milli hvort auglýsa ætti stöðuna og ef svo væri þá hvaða sjónarmið lægju að baki því að auglýsa hana ekki.

Fram kom að hluti meðlima ráðsins taldi að nauðsynlegt hefði verið að auglýsa umrædda stöðu og var mótfallinn því að gera það ekki. Sjónarmið þeirra er töldu auglýsingu ekki þurfa voru einna helst þau að framkvæmdaráði bæri ekki að auglýsa stöðuna á grundvelli þess að staðan hefði verið auglýst á sínum tíma og þá hefði úrvinnsla umsókna farið í gegnum rétt ferli. Að fastráða starfsmann sem væri með tímabundna ráðningu nú þegar, fæli einungis í sér breytingar á því einstaka atriði og því væri óþarfi að auglýsa stöðuna aftur.

Fram kom einnig að hluti ráðsins taldi það óæskilegt og ómálefnalegt að auglýsa stöðu sem þegar væri mönnum starfsmanni sem hafi verið talinn hæfastur þeirra umsækjenda er sóttu um stöðuna í upphafi. Að auglýsa stöðunna aftur væri einungis til málamynda og því óréttlátt gagnvart viðkomandi starfsmanni. Einnig kom fram að framkvæmdaráð hefði falið framkvæmdastjóra að sjá um ráðninguna, sem væri í verkahring framkvæmdastjóra. Hlutverk framkvæmdaráðs í því ferli væri að staðfesta ráðningu viðkomandi starfsmanns í kjölfarið.

Varðandi spurningar úrskurðarnefndar vegna ályktunar félagsfundar þá kom meðal annars fram að framkvæmdaráð fagnaði áskoruninni og hófst handa við að leita eftir ráðgjöf vegna mats á starfsmannapörf. Auglýsingaskyldan var ekki rædd frekar og meðlimir ráðsins bjuggust við að ráðningarsamningur starfsmanns yrði að lokum lagður fyrir ráðið í heild til staðfestingar.

Síðasta spurning úrskurðarnefndar snéri að því hvort umræddur ráðningarsamningur hefði hlotið staðfestingu framkvæmdaráðs en af sögn þeirra meðlima ráðsins sem nefndin talaði við þá var það ekki gert.

## Niðurstaða

### Varðandi brot á gr. 9.1. Í lögum Pírata

Rétt er að framkvæmdarráð þurfti að taka lán fyrir rekstrarkostnaði eftir kosningarbaráttu 2018 þar sem kostnaður fór fram úr ráðstöfunarfé félagsins á þeim tíma; framlag vegna þingflokks verður greitt út í febrúar 2019.

Þar sem grein. 12.5. í lögum Pírata segir *“Félaginu er eingöngu heimilt að taka lán fyrir rekstri og öðrum útgjöldum félagsins ef áætlaðar tekjur eru fyrirsjáanlegar og öruggar. Engin lán sem binda félagið mega fara fram án samþykkis framkvæmdaráðs.”* teljum við að ráðningin hafi ekki verið brot á grein 9.1 þar sem áætlaðar tekjur vegna þingflokks eru fyrirsjáanlegar og öruggar.

### Varðandi athugasemd um Aðalfund sem kom fram í greinargerð.

Varðandi rök kæranda um að aðalfundur sé æðsta vald Pírata og eigi að ákvarða starf, skipulag og fjárreiður Pírata sbr. gr. 4.2 í lögum Pírata, og því hafi Framkvæmdaráði ekki verið heimilt að ráða starfsmann; telur úrskurðarnefnd þá grein ekki eiga við um umrædda ráðningu. Kafli 12. í lögum Pírata fjallar um fjárreiður og í grein 12.7 segir að öll fjárútlát sem fari yfir ákveðna upphæð skuli samþykkt af framkvæmdastjóra eða gjaldkera, svo gera má ráð fyrir því að framkvæmdastjóra og framkvæmdaráði sé heimilt að ráðstafa fjármunum.

Einnig kveður grein 9.1 á um að sömu aðilum sé heimilt að ráða starfsfólk að því gefnu að fjárreiður leyfi. Því telur úrskurðarnefnd ekki hægt að úrskurða um brot á þeirri lagagrein án þess að gefa fordæmi fyrir því að aðrar fjárhagslegar ákvarðanir og aðrir löggærnir framkvæmdaráða frá upphafi hafi verið ólögsmætar, þar eð Aðalfundur hefur aldrei samþykkt fjárhagsáætlun, heldur eingöngu ársreikninga. Ekki hefur sem dæmi verið beðið eftir aðalfundi áður en ákvarðanir hafa verið teknar um leigu á húsnæði, kostnaðaráætlun í kosningarbaráttu o.s.fr.

Úrskurðarnefnd telur þó rétt að beina vinsamlegum tilmælum til Framkvæmdaráðs og félagsmanna að endurskoða þurfi verklag varðandi fjárhagsáætlanir og/eða breyta eða skýra gr. 4.2 í lögum Pírata þannig að verklag fylgi lögum og skýrt sé hvert umboð ráðsins sé varðandi fjárreiður.

### Varðandi brot á gr. 9.2. Í lögum Pírata

Kæran vísar í grein 9.2 en vitnar sérstaklega í seinni málsgreinina.

Ljóst er að grein 9.2 er mjög skýr þar sem hún segir eftirfarandi.

*“Framkvæmdastjóri, ef honum er til að tefla, skal hafa frumkvæði að ráðningu annars starfsfólks félagsins. Endanleg ráðning skal vera háð samþykki framkvæmdaráðs.”*

*Framkvæmdaráði og framkvæmdastjóra er eingöngu heimilt að ráða starfsfólk að undangenginni auglýsingu um stöðuna, þar sem fram kemur starfslýsing og þær kröfur sem gerðar eru til starfsfólksins.”*

Af skoðun úrskurðarnefndar á gögnum málsins, sem eru fundargerðir framkvæmdaráðs, viðtöl og skrifleg samskipti við framkvæmdastjóra og þá aðila sem sátu í ráðinu á þeim tíma

sem ákvörðun um ráðningu átti sér stað, þá er ljóst að því ferli sem grein 9.2. í lögum Pírata fyrirskipar, var ekki framfylgt við umrædda ráðningu.

Tilgangur og markmið lagagreinar 9.2. er sá að allir meðlimir Pírata eigi kost á því að sækja um launaðar stöður innan hreyfingarinnar. Einnig þjónar auglýsingaskyldan því markmiði að ávalt sé unnið eftir því ferli svo að hreyfingin fái til starfa hæfasta starfsfólk sem er um getur hverju sinni. Starfslýsing og þær kröfur sem gerðar eru til starfa hjá Pírötum eru forsenda þess að unnt sé að auglýsa störf með sannarlegum hætti og í tilviki umræddrar ráðningar þá lá endanleg starfslýsing aðstoðarmanns framkvæmdastjóra ekki fyrir áður en ráðið var í starfið. Hafist var handa við greiningu á starfsmannapörf eftir ráðningunna.

Umtalsverður munur er á eðli og réttaráhrifum annars vegar verktakasamninga og hins vegar ráðningarsamninga. Verksamningur er samningur þar sem annar samningsaðili, verktaki, tekur að sér að ábyrgjast og framkvæma tiltekið verk, gegn endurgjaldi, fyrir hönd hins aðila samningsins sem nefndur er verkkaupi. Ráðningarsamningur er samningur þar sem annar aðilinn, launþegi, skuldbindur sig til að vinna fyrir hinn aðilann, atvinnurekanda, undir stjórn hans og ábyrgð gegn endurgjaldi.

Píratar auglýstu eftir starfskröftum í aðdraganda kosninganna 2018. Við þá umsækjendur sem urðu fyrir valinu voru gerðir tímabundnir verktakasamningar sem giltu til 1. Júní 2018. Í auglýsingunni kom skýrt fram að um tímabundna verktöku væri að ræða. Það er ómögulegt að líta svo á að ráðning í stöðu aðstoðarmanns framkvæmdastjóra um sumarið 2018 falli undir framlengingu á þeim verktakasamning sem upphaflega var gerður. Gengið var frá ráðningu starfsmanns með ótímabundnum ráðningarsamningi um það bil tveimur mánuðum eftir að umræddur verktakasamningur rann út og auk þess er skýrt tekið fram í ráðningarsamningi að um nýtt starf sé að ræða.

Ráðningar í tímabundin störf vegna kosningabaráttu eru heimilar án auglýsinga skv. gr. 9.3. í lögum Pírata og þjónar sú grein þeim tilgangi að gera undanþágu frá auglýsingaskyldu þeirri sem skýrt er kveðið á um í gr. 9.2. því til stuðnings má einnig líta til núgildandi starfsmannastefnu Pírata frá 19. febrúar 2017. Starfsmannastefnan nær til allra starfsmanna Pírata en tekur ekki til verktaka sem starfa tímabundið fyrir hreyfingunna. Það er líkt og áður segir óumdeilanlegur eðlismunur á því að Píratar fastráði starfsmann eða óski eftir verktökum fyrir tiltekin átaksverkefni og endurspeglast það skýrt í gildissviði starfsmannastefnunnar. Í stefnunni kemur jafnframt fram að öll launuð störf innan Pírata skuli auglýst og sett skuli fram starfslýsing sem og hæfniskröfur til umsækjenda.

Úrskurðarnefnd vil taka fram að sú staðreynd að réttu ráðningarferli hafi ekki verið fylgt, hafi ekkert að gera með störf eða kosti viðkomandi starfsmanns Pírata. Það er mjög miður að afleiðingar þess ranga ferlis bitni einna verst á þeim starfsmanni. Það er þó ómögulegt fyrir nefndina að sjá hvernig hægt sé að leiðrétta brot á lögum Pírata við svo umfangsmikla og jafnframt kostnaðarsama ákvörðun, líkt og starfsráðningar eru, án þess að krefjast þess að réttu ferli verði fylgt ef ætlun félagsins er að hafa starfsmann í ótímabundnu starfi til frambúðar.

Að krefjast ekki leiðréttingar á ferli sem þessu væri óhugsandi gagnvart félagsmönnum Pírata. Óbreytt staða gæfi mjög slæmt fordæmi sem vísaði þá til þess að framkvæmdaráði væri ekki skylt að fylgja og starfa innan þeirra marka sem lög Pírata segja fyrir um.

Þau rök sem komu fram hjá hluta framkvæmdaráðs varðandi það að ómálefnalegt væri að auglýsa stöðu sem þegar væri mönnuð, þá vil úrskurðarnefnd benda á að það er ómálefnalegt að auglýsa ekki lausar stöður, bæði gagnvart þeim starfsmanni sem ráðinn væri án auglýsingar sem og öllum þeim öðrum sem hugsanlega og raunverulega vildu sækja um stöðuna en fengu ekki kost á því. Viðkomandi starfsmaður sem ráðinn er án auglýsingar er settur í þá aðstöðu að stór hluti félagsmanna efast um réttmæti ráðningar hans og það er óviðunandi ástand í hreyfingu sem okkar. Nefndin gerir sér grein fyrir því að tímabundnir verktakar sem standa sig vel í átaksverkefnum líkt og kosningabaráttu, gætu verið augljósir kostir í framtíðarstörf innan hreyfingarinnar. Píratar verða samt sem áður að gæta jafnræðis við ráðningar og ef framkvæmdastjóra eða framkvæmdaráði hugnast sérstaklega ákveðna umsækjendur framar öðrum þá verður að fela utanaðkomandi aðila að annast úrvinnslu umsókna. Það ferli tæki af allan vafa um réttmæti tiltekinna ráðningar og væri í samræmi við þær meginreglur sem fram koma í starfsmannastefnu sem og lögum Pírata.

Úrskurðarnefnd ber að taka afstöðu til umræddrar ráðningar og þar sem sú ráðning var ekki í samræmi við lög Pírata, né starfsmannastefnu, þá telur nefndin rétt að framkvæmdaráð, í samvinnu við framkvæmdastjóra og viðkomandi starfsmann, virki uppsagnarákvæði í ráðningarsamningi starfsmanns. Skal það gert svo fljótt sem auðið er og eins og segir í samvinnu við viðkomandi starfsmann og með hliðsjón af þeim réttindum og skyldum sem Píratar bera sem vinnuveitendur á almennum vinnumarkaði.

Ráðningar eru á ábyrgð framkvæmdaráðs og geta komið til að tillögum framkvæmdastjóra og er það þeirra að ákveða hvort félagið auglýsi starfið aftur með starfslýsingu og hæfiskröfum, á þann hátt að allir félagsmenn Pírata sem og aðrir geti átt möguleika á starfinu.

Framkvæmdaráð staðfesti ekki umræddan ráðningarsamning, hvorki á formlegum fundi né annarstaðar og vill úrskurðarnefnd ítreka og biðla til framkvæmdaráðs að huga betur að því að fylgja þeim ferlum sem lög félagsins fyrirskipa. Skortur á staðfestingu samningsins hefur þó ekki úrslitaáhrif í þessu máli en nefndinni þykir rétt að koma þessari athugasemd á framfæri hér.

## Úrskurðarorð

Samkvæmt gr. 9.2 í lögum Pírata ber að auglýsa fastar stöður sem eru í boði hjá Pírötum ásamt starfslýsingu. Við ráðningu í starf aðstoðarmanns framkvæmdastjóra sumarið 2018 var brotið á gr. 9.2. Í lögum Pírata. Framkvæmdaráð skal virkja uppsagnarákvæði í ráðningarsamningi viðkomandi starfsmanns, svo fljótt sem auðið er og í samráði við viðkomandi starfsmann, framkvæmdastjóra og með hliðsjón af vinnuréttarlöggjöf.

Úrskurðarnefnd telur ráðningunna ekki hafa brotið á gr. 9.1. Í lögum Pírata.

Reykjavík 2. nóvember 2018

Björn Þór Jóhannesson  
Elsa Kristjánsdóttir  
Sunna Rós Víðisdóttir

## Fylgiskjöl

Eftirfarandi fylgiskjöl eru málinu viðkomandi og fylgja hér með.

1. Kæra Aðalheiðar
2. Áskorun félagsfundar sem send var á framkvæmdarráð.
3. Auglýsing verktakastöðu
4. Starfsmannastefna Pírata



## Fylgiskjal 1 - Kæran

Mál til Úrskurðunarnefndar Pírata

Þetta eyðublað skal senda inn til úrskurðunarnefndar á pósthfangið [urskurdarnefnd@piratar.is](mailto:urskurdarnefnd@piratar.is) grænum texta skal skipta út áður en það er sent inn. Skátexta má eyða.

Upplýsingar um málshefjanda

Fullt nafn: Álfheiður Eymarsdóttir Kennitala: 180669-4779

Upplýsingar um ágreining

Framkvæmdarráð sumarið 2018

Úrskurðunaratriði

Ólögmæt ráðning starfsfólks, sumar/haust 2018

Vísun í lagagreinar sem málið varðar

9.1. Framkvæmdaráði er heimilt að ráða starfsfólk fyrir hönd félagsins ef fjárreiður leyfa.

og

9.2. Framkvæmdaráði og framkvæmdastjóra er eingöngu heimilt að ráða starfsfólk að undangenginni auglýsingu um stöðuna, þar sem fram kemur starfslýsing og þær kröfur sem gerðar eru til starfsfólksins. í lögum pírata.

Rökstuðningur

Þegar ákveðið var að ráðast í ráðningu starfsmanns til frambúðar, til viðbótar við starfandi framkvæmdastjóra, var ljóst að ekki voru til fjármunir til að standa undir rekstri Pírata fyrr en í febrúar 2019. Fjárreiður leyfðu því ekki ráðningu viðbótarstarfsmanns. Þegar ákveðið var að ráðast í ráðningu starfsmanns til frambúðar, til viðbótar við starfandi framkvæmdastjóra, var tekin meðvituð og upplýst ákvörðun um að auglýsa ekki þessa nýju stöðu, heldur ráða starfsmann sem var þá þegar í tímabundinni ráðningu. Án auglýsingar var ráðningin því óheimil.

Í báðum tilvikum er um að ræða skýr brot á lögum Pírata.

Afrit Lagagreina sem málið varðar

## 8. ÚRSKURÐARNEFND

8.1. Ágreining um framkvæmd, túlkun og brot á lögum þessum skal vísa til úrskurðarnefndar sem úrskurðar í málinu.

8.2. Úrskurðarnefnd er skipuð þremur félagsmönnum og skulu þeir kosnir á aðalfundi ár hvert auk tveggja varamanna. Fulltrúar í úrskurðarnefnd skulu ekki gegna öðrum trúnaðarstörfum fyrir flokkinn á meðan þeir sitja í úrskurðarnefnd.

8.3. Úrskurðarnefnd úrskurðar sjálf um hæfi sitt og einstakra nefndarmanna í hverju máli fyrir sig. Varamaður tekur sæti í nefndinni þegar um vanhæfi aðalmanns í tilteknu máli er að ræða.

8.4. Úrskurðarnefnd tekur ákvarðanir aðeins í samræmi við lög félagsins og landslög.

8.5. Komi upp grunur um saknæmt athæfi skal úrskurðarnefnd vísa málinu til lögreglu.

8.6. Komi upp ágreiningur um brottrekstur skal úrskurðarnefnd úrskurða um málið.

8.7. Úrskurður úrskurðarnefndar er bindandi

### Bakgrunnur / Forsaga máls

Skv. lögum Pírata er Aðalfundur Pírata æðsta vald Pírata og á að ákvarða starf, skipulag og fjárreiður Pírata. Það er hlutverk framkvæmdaráðs að sjá um almenna stjórn og rekstur félagsins innan þess ramma sem aðalfundur ákvarðar hverju sinni. Það er því óeðlilegt að Framkvæmdaráð taki óafturkræfar og fjárhagslega íþyngjandi ákvarðanir á milli aðalfunda, án samþykkrar starfs- og fjárhagsáætlunar sem er samþykkt af Pírötum sjálfum. Án samþykktra áætlana er eðlilegt krafa að framkvæmdaráð leiti til almennra Pírata með mikilvægar og fjárhagslega íþyngjandi ákvarðana. Þegar þeirri kröfu er ekki mætt og framkvæmdaráð tekur sjálft slíkar ákvarðanir án samráðs og umræðna meðal Pírata, þá skal framkvæmdaráð gæta þess að allar ákvarðanir og framkvæmd sé í samræmi við lög og hafin yfir allan vafa.

Þegar fréttir af bágrri fjárhagsstöðu og samhliða því fjölgunar starfsfólks um eitt stöðugildi þá fór ég á fund framkvæmdaráðs og bað um skýringar jafnframt því að benda á þessi brot á lögum. Enginn vilji virtist til þess að taka tillit til þessara sjónarmiða hjá meirihluta ráðsins. Undirrituð boðaði þá til félagsfundar um málið sem var haldinn þann 7.júlí sl. Á þeim fundi var samþykkt áskorun til framkvæmdaráðs um að framfylgja lögum og fresta ákvörðun um ráðningu fram yfir aðalfund þar sem rætt yrði um fjárreiður og störf félagsins og samþykkt áætlun í samræmi við lög Pírata um aðalfund. Engin viðbrögð fengust við áskoruninni.

Hægt hefði verið að fara margar leiðir sem samræmdust lögum, verða við eða bregðast við athugasemdum, ráðast í tímabundna ráðningu, leita til almennra félagsmanna o.s.frv. en brotavilji þáv. formanns framkvæmdaráðs var eindreginn.

### Önnur atriði

Undirrituð er með áskorun, fundargerðir og fleiri upplýsingar ef úrskurðarnefnd telur þörf á.

Með vinsemd og virðingu,  
Álfheiður Eymarsdóttir

## Fylgiskjal 2 - Áskorun félagsfundar

### Áskorun til framkvæmdaráðs:

Áskorun félagsfundar Pírata haldinn þann 7.júlí kl.11 í Tortuga

Með vísan í eftirfarandi greinar í lögum Pírata:

4.2 Á aðalfundi er mörkuð stefna félagsins og teknar ákvarðanir um starf þess, skipulag og fjárreiður.

9.1. Framkvæmdaráði er heimilt að ráða starfsfólk fyrir hönd félagsins ef fjárreiður leyfa.

9.2. Framkvæmdaráði og framkvæmdastjóra er eingöngu heimilt að ráða starfsfólk að undangenginni auglýsingu um stöðuna, þar sem fram kemur starfslýsing og þær kröfur sem gerðar eru til starfsfólksins.

og í ljósi fjárhagsstöðu Pírata, skorar félagsfundur á Framkvæmdaráð að ráðast ekki í varanlegar fjárskuldbindingar f.h. Pírata, svo sem fastráðningar á starfsfólki, heldur bíða fram að aðalfundi.

Aðalfundur Pírata er æðsta vald Pírata og á að ákvarða starf, skipulag og fjárreiður Pírata. Það er hlutverk framkvæmdaráðs að sjá um almenna stjórn og rekstur félagsins innan þess ramma sem aðalfundur ákvarðar hverju sinni. Það er því eðlilegt að Framkvæmdaráð taki ekki óafturkræfar og fjárhagslega íþyngjandi ákvarðanir, í ljósi þess hversu stutt er í næsta aðalfund þar sem Píratar sjálfir geta tekið þessar ákvarðanir eins og ætlast er til skv. lögum Pírata en ekki síður vegna fjárhagsstöðu.

Aðalfundur Pírata verður haldinn fyrir septemberlok og þangað til gefst ráðrúm fyrir almenna Pírata sem og framkvæmdaráð að mynda sér skoðun á og móta áætlun um skipulag félagsins og umsvif Pírata í starfi og fjármálum. Píratar kjósa um áætlun eða milli mismunandi áætlana sem þá verða fram bornar.

Að auki er þeim tilmælum beint til Framkvæmdaráðs að auglýsa dagskrá funda fyrirfram og koma fundargerðum á netið eins fljótt og kostur er, til að gefa Pírötum kost á því að veita Framkvæmdaráði nauðsynlegt aðhald.

### Greinargerð með áskorun

Þetta er efni áskorunarinnar. Áskorunin hefur ekkert lagalegt gildi en er einungis vinsamleg tilmæli.

Eins og við vitum eru Píratar í þeirri stöðu núna að taka þarf lán til að standa undir rekstri, allt fram í febrúar á næsta ári þegar við fáum framlag úr ríkissjóði til stjórnmalaflokka. Þá verður hægt að greiða upp hallann sem við söfnum upp þangað til en það er mikilvægt að þeim halla og taprekstri verði haldið í algjöru lágmarki. Það er því skynsamlegast að draga saman í rekstri eins og hægt er þannig að lántökum sé haldið í lágmarki og viðsnúningur yfir í plúsrekstur taki eins stuttan tíma og kostur er.

Píratar sem félag hafa lítið bolmagn til að standa undir lántökum og skuldsetningu. Við eigum engan varasjóð og engar eignir. Það þarf því að fara vel með hverja krónu og öll fjárútlát verður að rökstyðja vel og vera brýn nauðsyn fyrir starfið. Að draga saman seglin í fjárútlátum þarf alls ekki að þýða minni umsvif í starfi Pírata. Ég held að grasrótin lifni við þegar hún hefur jafnað sig eftir þessar raðkosningar undanfarið. Hún axlar ábyrgð og finnur sér hlutverk og verkefni. En það er ekkert að því að draga úr starfi yfir sumarmánuðina og nota þá tækifærið og minnka útgjöld.

Varðandi ráðningar á starfsfólki þá erum við með framkvæmdastjóra í fullu starfi og þar til sýnt er fram á nauðsyn þess að auka starfsmannahald með ítarlegri starfslýsingu, verkefnum og kröfum, þá er óábyrgt að ráðast í fastráðningu á fleira starfsfólki að sinni. Það er auk þess skýrt tekið fram í lögum Pírata að Framkvæmdaráði sé einungis heimilt að ráða starfsfólk að undangenginni auglýsingu og ef fjárreiður leyfa. Það má draga í efa að þessum skilyrðum sé fullnægt.

Við höfum gengið í gegnum þrennar kosningar á 18 mánuðum. Nú er tími til að draga saman seglin fjárhagslega, að minnsta kosti fram yfir ákvarðanatöku aðalfundar. Píratar tala gegn spillingu og fyrir gegnsæi og upplýstum ákvörðunum. Við verðum að vera góð fyrirmynd og við eigum að gera miklar kröfur til eigin vinnubragða og starfshátta.

Ég vil taka það skýrt fram að hér er ekki verið að skírskota til starfsfólksins sjálfs eða einstakra persóna, heldur eingöngu um rekstur og starfshlutfall sem þarf fyrir starf Pírata. Ég tel að Pírötum hafi mestmegnis tekist einstaklega vel upp við ráðningar, hvort sem er til frambúðar eða tímabundinna verktaka í kringum kosningar. En hér erum við að ræða fjárhagsleg umsvif, rekstur og starf Pírata.

Staðan er sú að við erum á núlli núna. Við erum með fastan kostnað upp á ca. 1,7 milljónir og það er varlega áætlað. Þetta þýðir að í febrúar, þegar við fáum úthlutun frá ríkissjóði verður mínusinn kominn í tæpar 14 milljónir.

Við fáum u.þ.b. 60 milljónir í febrúar 2019. Þegar hallinn er greiddur upp eigum við um 46 milljónir eftir. Miðað við sama varlega áætlaða fasta kostnað á mánuði þá væri staðan 29 milljónir í árslok 2019.


Sú upphæð dygði vart ef blásið yrði til kosninga 2019 og við þyrftum frekari lántökur. Ef við ráðum einn starfsmann til viðbótar eins og Framkvæmdaráð hefur ráðgert þá bætast við ca. 10 milljónir í fastan kostnað á ári. Þá eigum við einungis 19 milljónir eftir í árslok 2019.

Þessar tölur mínar eru mjög varlega áætlaðar. Gjaldkeri Framkvæmdaráðs telur að Píratar komi til með að eiga 6 milljónir í árslok 2019 en hann hefur betri aðgang að fjárhagsupplýsingum en ég.

Það er óásættanlegt að ráðast í aukaútgjöld miðað við kringumstæður. Þetta er einnig óásættanlegur afgangur í árslok 2019. Mikilvægasta hlutverk Pírata eru að taka þátt í kosningum og þess vegna verðum við að vera sífellt undirbúin fyrir þær í þessum pólitíska óróa sem verið hefur. Við getum gert miklu betur fjárhagslega. Píratar verða að stunda ábyrga fjármálastjórnun og ég biðla því til Pírata um að samþykkja þessa áskorun til Framkvæmdaráðs um að stöðva aukin útgjöld og umsvif í rekstri þar til aðalfundur er haldinn. Við öll getum svo tekið upplýstar ákvarðanir á aðalfundi og markað starfs- og fjárhagsáætlun. Þannig hefur Framkvæmdaráð góðan ramma fyrir stjórn og rekstur Pírata.

Ég ítreka aftur að ég er með engum hætti að vísa til starfsfólksins sjálfs og vil biðja alla á fundinum að tala ekki um einstaka persónur, heldur þessi málefni sem liggja að baki. Við erum ekki að leita að sökudólgum. Við erum einungis að finna bestu leiðir til að greiða úr fjármálum og ákvarða skipulag og starf til framtíðar. Það er ekki einkamál Framkvæmdaráðs heldur ákvörðun allra Pírata á félagsfundum og ekki síst á aðalfundi. Ef eitthvað mikið bregður út af á starfsárinu þá er sjálfsagt að Framkvæmdaráð leiti dómgreindar og skoðana meðal allra Pírata. Ég tel að sú staða sé nú uppi, fordæmalaus fjárhagsstaða sem þarf að greiða úr og tel það ekki einkamál Framkvæmdaráðs.

## Fylgiskjal 3 - Auglýsing verktakastöðu






[VIÐBURÐIR](#)
[Hafa samband](#)

[Stefna](#)
[Píratar á þingi](#)
[Aðildarfélög](#)
[Taka þátt](#)
[Um Pírata](#)
[EN](#)
[PL](#)

## Kosningastjórar óskast

Forsíða > Kosningastjórar óskast

 0
  15/02/2018



**Hefur þú pólitískt nef?**

Framkvæmdaráð hefur ákveðið að ráða í tímabundnar stöður verktaka sem ráðið verður í sem fyrst og mun ráðning standa yfir framyfir sveitastjórnakosningar. Um afar spennandi tækifæri er að ræða innan vaxandi stjórnmalahreyfingar.

Þau sem verða ráðin verða hluti af svokölluðu kosningasamráði Pírata fyrir sveitarstjórnarkosningarnar 2018. Þær stöður sem um ræðir eru:

*Aðstoðarmaður framkvæmdastjóra: 70% starf*

Kosningastjórar fyrir aðildarfélög:

*Akureyri: 50% starf*  
*Suðurnes: 50% starf*  
*Höfuðborgarsvæðið: 100% starf*

Í lögum Pírata segir: „Framkvæmdaráði heimilt að ráða til sín starfsfólk í tengslum við kosningabaráttu eða önnur tímabundin verkefni án auglýsingar. Þó skal leitast eftir því að auglýsa þau störf og verkefni eftir fremsta megni.“

**Umsóknarfrestur er til 1. mars.** Við áttum okkur á að þetta er skammur fyrirvari þannig að við hvetjum ykkur eindregið til að hnippa í fólk sem þið teljið geta sinnt þessum hlutverkum með sóma. Tekið skal fram að aðildarfélögin hafa síðasta orðið þegar kemur að ráðningu kosningastjóra á þeirra svæði og ráðningarferli kosningastjóra verður í fullu samráð við aðildarfélögin. Umsóknir og tilnefningar skal senda á: [framkvæmdastjori@piratar.is](mailto:framkvæmdastjori@piratar.is)

Hæfniskröfur fyrir starf aðstoðarmanns framkvæmdastjóra:

Þekking á innra starfi Pírata og lögum, ferlum og menningu. Frábærir samskiptahæfileikar, miklir skipulagshæfileikar, sveigjanleiki og frumkvæði. Haldgóð reynsla af bókhaldi og þekking á WordPress skilyrði.

Hæfniskröfur fyrir kosningastjóra:

Þekking á starfssvæði aðildarfélaga sem bjóða fram, þekking á innra starfi Pírata, þekking á sveitarstjórnarmálum síns sveitarfélags/sinna sveitarfélaga. Búsett/ur á starfssvæðinu. Frábærir samskiptahæfileikar, miklir skipulagshæfileikar, sveigjanleiki og frumkvæði.

## Fylgiskjal 4 - Starfsmannastefna Pírata

Markmið starfsmannastefnu Pírata er að Píratar hafi yfir að ráða hæfu, vel menntuðu og áhugasömu starfsfólki sem sameiginlega vinnur að því að efla grasrót Pírata og vinna að stefnumálum Pírata. Starfsmannastefnan nær til allra starfsmanna Pírata, en tekur ekki til verktaka sem starfa tímabundið fyrir Pírata.

Framkvæmdaráð ber ábyrgð á starfsmannastefnunni og hefur til hliðsjónar 10. kafla laga Pírata um starfsmenn, en framkvæmdastjóra ber að kynna stefnuna öllu starfsfólki Pírata.

### Ráðningar

- Auglýsa skal öll launuð störf innan Pírata.
- Útlista skal eins nákvæmlega og hægt er hvaða verkefni viðkomandi skuli inna af hendi.
- Gera skal skýrar hæfniskröfur til umsækjenda. Lögð er áhersla á að ráða til starfa hæfustu starfsmenn sem völ er á og er við ráðningu metin menntun, reynsla, færni og hæfni til mannlegra samskipta.
- Píratar mismuna ekki umsækjendum á grundvelli kynferðis, aldurs, arfgerðar, búsetu, efnahags, fötlunar, kynhneigðar, kyngervis, kynþáttar, litarháttar, skoðana, stjórnáttatengsla, trúarbragða, tungumáls, uppruna, ætternis og stöðu að öðru leyti.
- Gæta skal jafnræðis og hlutleysis við allar ráðningar hjá Pírötum.

### Starfsfólk

- Jafnréttis skal ávallt gætt hjá Pírötum.
- Á meðan starfsmaður starfar fyrir Pírata skal hann ekki starfa fyrir aðra stjórnáttaflokka eða sinna trúnaðarstöðum innan þeirra.
- Ábyrgð, laun og staða ákvarðast aldrei af kynferði starfsfólks.
- Stuðla skal að jákvæðum og uppbyggjandi starfsanda.
- Undirstaða góðs starfsanda eru góð samskipti og öflugt streymi upplýsinga milli grasrótar, starfsfólks og kjörinna fulltrúa.
- Starfsmenn skulu vera vel upplýstir um verkefni sín og skyldur.
- Einelti eða kynferðisleg áreitni verður ekki liðin innan raða Pírata.
- Píratar eru fjölskylduvænn vinnustaður sem tekur mið af aðstæðum starfsfólks.
- Starfsmenn eru bundnir þagnarskyldu um það sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skal fara samkvæmt lögum.

### Gildistími og endurskoðun

- Framkvæmdaráð skal endurskoða starfsmannastefnuna svo oft sem þurfa þykir, en þó að lágmarki á tveggja ára fresti, og leita eftir umsögnum og ábendingum frá félagsmönnum Pírata.
- Drög að nýrri starfsmannastefnu skulu fá formlegt ferli í kosningakerfi Pírata.

Samþykkt á fundi framkvæmdaráðs Pírata 19. febrúar 2017